

Seat No. : _____

NI-113

November-2013

M.A. Sem.-III

501 : PSYCHOLOGY

(History of Psychology - I)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : બધા પ્રશ્નોનાં ગુણ સરખા છે.

Instruction : All questions carry equal marks.

1. (A) મનોવિજ્ઞાનની પાયાની સમસ્યાઓ તરીકે સમગ્રલક્ષી વિરુદ્ધ સૂક્ષ્મલક્ષી અને આત્મનિષ્ઠા વિરુદ્ધ વસ્તુનિષ્ઠાની સમજૂતી આપો. 7

Explain Molar v/s. Molecular and Subjectivism v/s. Objectivism as a basic issues of Psychology.

અથવા/OR

રચનાવાદના મનોવિજ્ઞાનની ટીકાઓ જણાવો.

Explain criticisms related to structuralism in Psychology.

- (B) કાર્યવાદ મનોવિજ્ઞાનનાં સ્થાપક તરીકે 'જેમ્સ રોલેન્ડ એન્જલ'નું પ્રદાન ચર્ચો. 7

Discuss the contribution of 'James Rowland Angell' as founder of functionalism.

અથવા/OR

કાર્યવાદની ટીકાઓ વર્ણવો.

Describe the criticisms of functionalism.

2. (A) પાવલોવનાં શાસ્ત્રીય અભિસંધાન અંગેનાં સામાન્યીકરણ અને વિભેદીકરણનાં ખ્યાલોની સમજૂતી આપો. 7

Explain the generalization and discrimination concept of Pavlov's classical conditioning.

અથવા/OR

ઉદ્દીપક-પ્રતિક્રિયા મનોવિજ્ઞાનમાં પાવલોવનું પ્રદાન ચર્ચો.

Discuss contribution of Pavlov's in stimulus and response Psychology.

- (B) થોર્નડાઈકનો અનુબંધવાદનો સિદ્ધાંત ચર્ચો. 7

Discuss the contribution of James Rowland Angell as founder of functionalism.

અથવા/OR

થોર્નડાઈકનાં અનુબંધવાદની ટીકાઓ વર્ણવો.

Describe the criticisms of Thorndike's functionalism.

3. (A) વોટસનનાં વર્તનવાદનાં પૂર્વવર્તી ઘટક તરીકે પ્રાણી મનોવિજ્ઞાનની સમજૂતી આપો. 7
Explain Animal Psychology as antecedent factor of Watson's behaviourism.

અથવા/OR

વોટસનનાં વર્તનવાદની ગૌણ વિશેષતાઓમાંથી ભાષાવિકાસ અને વિચારક્રિયાની સમજૂતી આપો.

Explain language development and Thinking the secondary features of Watson's behaviourism.

- (B) મનોવિજ્ઞાનમાં ક્લાર્ક હલનું પ્રદાન ચર્ચો. 7
Discuss the contributions of Clark Hall in Psychology.

અથવા/OR

ટોલમેનનો શિક્ષણ સિદ્ધાંત વર્ણવો.

Describe theory of learning of Tolman.

4. (A) સમષ્ટિવાદી તરીકે મેક્સ વરથીમરનું પ્રદાન જણાવો. 7
State the contribution of Max Wertheimer in Gestalt Psychology.

અથવા/OR

સમષ્ટિવાદી મનોવિજ્ઞાનની ટીકાઓ વર્ણવો.

Describe the criticisms related to Gestalt Psychology.

- (B) કર્ટ લ્યૂઈને આપેલા ગત્યાત્મક ખ્યાલો વર્ણવો. 7
Describe the concepts of dynamic given by Kurt Lewin.

અથવા/OR

કર્ટ લ્યૂઈનનાં સ્થળવિદ્યાકીય મનોવિજ્ઞાનનાં કોઈપણ બે ખ્યાલો વર્ણવો.

Describe any two concepts of Topological Psychology to Kurt Lewin.

5. નીચેના પ્રશ્નોનાં એક કે બે વાક્યમાં જવાબ આપો : 14

Answer the following question in **one** or **two** sentences :

- (1) સંપ્રદાયનો અર્થ આપો.

Given the meaning of system.

- (2) રચનાવાદની સ્થાપના કોણે કરી ?

Who established structuralism ?

- (3) ગત્યાત્મક મનોવિજ્ઞાન એવું નામ કોણે આપ્યું ?

Who give the name of dynamic Psychology.

- (4) શિકાગોનાં કાર્યવાદીઓનાં નામ આપો.
Give the name of Chicago functionalism.
- (5) અભિસંધિત પ્રતિક્રિયા એટલે શું ?
What is conditional response ?
- (6) વિલંબિત અભિસંધિત પ્રતિક્રિયા એટલે શું ?
What is delayed conditioned response ?
- (7) થોર્નડાઈકે બુદ્ધિનાં કયાં ત્રણ પ્રકાર આપ્યા છે ?
Which does three types of Intelligence given by Thorndike.
- (8) વોટ્સનનાં વર્તનવાદની પ્રાથમિક વિશેષતાઓ કઈ છે ?
Which primary features of Watson's behaviourism ?
- (9) ગથ્રિના સિદ્ધાંતની કોઈ એક ટીકા જણાવો.
State any one criticism of Guthrie theory.
- (10) ગુણોત્તરલક્ષી અને મધ્યાંતરલક્ષી ઉપક્રમ એટલે શું ?
What is ratio schedule and interval schedule ?
- (11) આંતરવર્તનવાદની કોઈ એક ટીકા લખો.
Write any one criticism of inter behaviourism.
- (12) પ્રત્યક્ષીકરણમાં સંગઠનનાં નિયમોનાં નામ લખો.
Write the name of the principles of perceptual organization.
- (13) જીવનઅવકાશનું ગાણિતિક સૂત્ર લખો.
Write the mathematical equation of life span.
- (14) બેવડો ઉપાગમન-પરિહરણ સંઘર્ષ એટલે શું ?
What is double approach-avoidance conflict ?
-

